

UNIVERZITA PARDUBICE

Fakulta ekonomicko-správní

**Rozhodování o rozdělení hospodářského výsledku
v různých právních formách podnikání**

Linda Marková

Bakalářská práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Linda MARKOVÁ**
Osobní číslo: **E08661**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Rozhodování o rozdělení hospodářského výsledku v různých právních formách podnikání**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod, cíle práce
2. Obchodní společnosti a jejich druhy
3. Hospodářský výsledek a jeho zjišťování
4. Úprava účetního hospodářského výsledku na daňový základ
5. Rozhodování o rozdělení hospodářského výsledku
6. Způsoby účtování hospodářského výsledku
7. Závěry a doporučení

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Synek, M.: Manažerská ekonomika, Grada, Praha, 2007, 425 s., 978-80-247-1992-4
2. Buchta, M.: Manažerská ekonomika 2.díl, Univerzita Pardubice, Pardubice, 2002, 158 s., 80-7194-478-5
3. Boukal, P., Makovcová, H., Scholleová, H.: Podniková ekonomika, VŠE, Praha, 2001, 143 s., 80-245-0141-4
4. Sedláček, J.: Účetnictví pro manažery, Grada, Praha, 2005, 226 s., 80-247-1195-8
5. Kovanicová, D.: Finanční účetnictví, Polygon, Praha, 2003, 524 s., 80-7273-090-8
6. Kovanicová, D.: Abeceda účetních znalostí pro každého, Polygon, Praha, 2001, 414 s., 80-7273-036-3
7. Louša, F.: Zákon o účetnictví v praxi, Grada, Praha, 2002, 103 s., 80-247-0250-9
8. Lungová, M., Lorber, V.: Transformace hospodářského výsledku na základ daně, Univerzita Pardubice, Pardubice, 1997, 29 s.
9. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
10. Zákon č. 518/1991 Sb., obchodní zákoník
11. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Alexandr Šenec
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 21. října 2010

PROHLÁŠENÍ AUTORA

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze Zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Hradci Králové dne 4. dubna 2011

Linda Marková

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala panu PaedDr. Alexandru Šenci, vedoucímu mé bakalářské práce, za jeho odborné vedení, cenné rady a připomínky.

Dále bych ráda poděkovala panu Ing. Oldřichu Recovi, jednatelem společnosti RECPROJEKT s. r. o., a Ing. Pavlu Hanuši, daňovému poradci společnosti RECPROJEKT s. r. o., za poskytnutí informací o společnosti, podkladů a odborných rad, které přispěly k sepsání praktické části této bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce je zaměřena na metody rozdělení hospodářského výsledku v různých právních formách podnikání (konkrétně v obchodních společnostech) a na jejich následnou aplikaci v praxi. Seznámí čtenáře s různými ekonomickými a účetními pojmy a objasní úpravu účetního hospodářského výsledku na daňový základ.

KLÍČOVÁ SLOVA

podnikání, obchodní společnost, hospodářský výsledek, transformace hospodářského výsledku, daňový základ

TITLE

The decision of the allocation of profit in various legal forms of business

ANNOTATION

This bachelor work is focused on methods of the allocation of profit in various legal forms of business (especially in Ltd.) and their application in the professional way. It takes readers up with economic and accounting words and it clears up the transformation of accounting profit into tax base.

KEY WORDS

Business, business company, profit, transformation of profit, tax base

OBSAH

Úvod	8
1. Základní pojmy	9
1.1 Podnik.....	9
1.2 Podnikání.....	9
1.3 Živnost.....	10
1.4 Podnikatel.....	10
2. Právní formy podnikání.....	11
2.1 Obchodní společnosti	11
2.1.1 Druhy obchodních společností.....	11
2.1.1.1 Veřejná obchodní společnost	12
2.1.1.2 Komanditní společnost.....	12
2.1.1.3 Společnost s ručením omezeným.....	13
2.1.1.4 Akciová společnost	14
2.1.2 Výhody a nevýhody jednotlivých obchodních společností	16
2.2 Družstvo	17
2.3 Ostatní právní formy podnikání.....	17
3. Hospodářský výsledek.....	19
3.1 Náklady a výnosy	19
3.1.1 Základní pojmy	19
3.1.2 Klasifikace nákladů a výnosů	20
3.2 Zjištění hospodářského výsledku.....	22
3.3 Struktura hospodářského výsledku.....	22
3.4 Vypořádání hospodářského výsledku.....	23
3.4.1 Rozdělení HV v obchodních společnostech	24
3.4.1.1 Veřejná obchodní společnost	24
3.4.1.2 Komanditní společnost.....	24
3.4.1.3 Společnost s ručením omezeným.....	24
3.4.1.4 Akciová společnost	25
3.4.2 Rozdělení HV ve družstvu a v ostatních právních formách podnikání	26
4. Transformace účetního hospodářského výsledku na daňový základ	27
5. Vypořádání HV 2009 ve společnosti RECPROJEKT s. r. o.	29
5.1 O společnosti	29

5.1.1	Základní údaje.....	29
5.1.2	Historie.....	31
5.1.3	Důvod pro vznik	31
5.1.4	Cíle a vize	32
5.1.5	Zaměstnanci	32
5.2	Zjištění účetního HV 2009 a jeho transformace na daňový základ.....	33
5.2.1	Náklady společnosti	33
5.2.2	Výnosy společnosti	33
5.2.3	Dosažený účetní HV 2009	34
5.2.4	Transformace na daňový základ	34
5.3	Vypořádání HV 2009	36
5.4	Zaúčtování vypořádání HV 2009	39
	Závěr	42
	Seznam použité literatury	43
	Seznam obrázků	44
	Seznam tabulek	44
	Seznam grafů.....	44
	Seznam zkratk	45
	Přílohy	46

Úvod

Problematika rozdělování hospodářského výsledku není jednoduchá záležitost. Laik, který nemá s podnikáním žádnou osobní zkušenost, si pravděpodobně nedokáže představit, co toto téma obnáší. Často ani podnikatel sám netuší, jaké složité kroky vedou k tomu, aby se docílilo až samotného vypořádání hospodářského výsledku. Ti mají mnohdy na paměti pouze jedno – rozdělit zisk společnosti v rámci sebe samotných a o ztrátu se zajímat v minimální míře.

Je nezbytné, aby lidé, kteří chtějí založit vlastní obchodní společnost (tj. právnickou osobu založenou za účelem podnikání), tyto postupy, kroky a metody znali podrobněji. Proto je třeba seznámit čtenáře se základními ekonomickými a účetními pojmy a blíže je charakterizovat, dále vysvětlit a vyjasnit rozdíly mezi často v praxi zaměňovanými hesly a nakonec se podrobněji věnovat problematice hospodářského výsledku v různých právních formách podnikání, tj. jeho strukturou, transformací na daňový základ a vypořádáním neboli rozdělením vzniklého hospodářského výsledku.

Hlavním cílem této práce je provést analýzu rozdělení hospodářského výsledku obchodní společnosti RECPROJEKT, s. r. o. za rok 2009 a následně posoudit, zda bylo toto rozdělení účelově dodrženo jak z hlediska právních norem, tak z osobního hlediska společníka společnosti (v případě podílu na zisku) a případně podat návrh či doporučení na zlepšení rozdělení hospodářského výsledku do budoucna.

1. Základní pojmy

Nutnost vysvětlit, případně porovnat ekonomické a účetní pojmy je neméně důležitým krokem ke správnému pochopení tohoto tématu. Proto budou definovány následující pojmy - podnik, podnikání, živnost a podnikatel.

1.1 Podnik

Podnik je definován v Zákoně č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníku (dále jen ObchZ) jako soubor hmotných, jakož i osobních a nehmotných složek podnikání. K podniku náleží věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které patří podnikateli a slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit. Podnik je věc hromadná.¹

Je nutné si uvědomit, že je možné podniky dělit podle různých hledisek například takto:

- a) **podle zaměření** (výrobní, obchodní, finanční, podniky služeb a podniky dopravní),
- b) **podle velikosti** (mikropodnik, malý podnik, střední podnik, velký podnik),
- c) **podle právní formy podnikání:**
  - *obchodní společnosti* (právní osoby založené za účelem podnikání, tj. veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost),
  - *družstva* (výrobní, spotřební, zemědělská, bytová aj.),
  - *státní podniky* (podle Zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku),
  - *ostatní* (př. podnikatel – fyzická osoba podle Zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání)².

Pozn.: Některé prameny považují družstvo za součást obchodních společností, avšak některé nikoliv. Pro tento účel bylo družstvo vyčleněno z řady obchodních společností.

1.2 Podnikání

Dle § 2 odst. 1 ObchZ se podnikáním rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Těchto pět znaků musí být naplněno současně. Podle doc. Buchty z výše uvedeného

¹ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, § 5, odst. 1 [cit. 2011-01-05]

² BUCHTA, M., *Manažerská ekonomika*, 2. vyd., přeprac. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 9, 10

vyplývá, že cílem podniku by mělo být produkování výrobků či poskytování služeb, o které někdo stojí a jejichž prodej či poskytnutí přinese zisk.

1.3 Živnost

Podnikání je též vymezeno v Zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, kde je pro účely tohoto zákona užíván termín živnost. Živností se rozumí (taktéž jako podnikáním) soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem. Ten rozděluje živnosti podle stanovených podmínek do následujících skupin:

- ❖ **ohlašovací živnosti** (provozovány na základě ohlášení):
  - řemeslné – splnění všeobecných podmínek a odborné způsobilosti,
  - vázané – splnění všeobecných podmínek a odborné způsobilosti,
  - volné – splnění všeobecných podmínek.
- ❖ **koncesované živnosti** (provozovány na základě koncese = oprávnění k provozování)³.

U ohlašovacích živností vzniká oprávnění k jejímu provozování automaticky, kdežto u živností koncesovaných vydává toto oprávnění správní orgán – živnostenský úřad v místě sídla společnosti/bydliště živnostníka.

1.4 Podnikatel

Podle § 2 odst. 2 ObchZ je podnikatelem:

- osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
- osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
- osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
- osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

---

³ BUCHTA, M., *Manažerská ekonomika*, 2. vyd., přeprac. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 7

2. Právní formy podnikání

Z předchozího textu je evidentní, že se právními formami podnikání rozumí obchodní společnosti (tj. právnické osoby založené za účelem podnikání), družstva, státní podniky a ostatní formy podnikání dle platné české legislativy (př. podnikatel – fyzická osoba). Nyní budou charakterizovány tyto subjekty jednotlivě.

2.1 Obchodní společnosti

Obchodní společnosti představují jednu ze základních organizačně právních forem provozování podnikatelské činnosti. Tvoří se sdružením osob ke společnému podnikání. Na rozdíl od družstev, jsou obchodní společnosti relativně uzavřená společenství, což znamená, že pokud má dojít ke změně počtu společníků, je nezbytné změnit společenskou smlouvu či stanovy společnosti⁴.

V podmínkách České republiky pojem obchodní společnost rovněž upravuje Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání, nestanoví-li právo Evropských společenství či zákon jinak. Nestanoví-li zákon jinak, mohou být zakladateli společnosti a účastnit se na jejím podnikání osoby fyzické i právnické⁵. Každá obchodní společnost vzniká až dnem jejího zápisu do obchodního rejstříku. Obchodní rejstřík je veřejný seznam podnikatelských subjektů, které jsou v něm registrovány, je veden místně příslušnými krajskými soudy a v dnešní době je snadno přístupný i na Internetu. Z výše uvedeného vyplývá, že povinností každé právnické osoby je se do tohoto rejstříku zaregistrovat.

Úvodem je nutné podotknout, že připustí-li Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, aby obchodní společnost založil již jediný zakladatel, nahradí se uzavíraná společenská smlouva zakladatelskou listinou vyhotovenou ve formě notářského zápisu.

2.1.1 Druhy obchodních společností

Doposud jsou známy čtyři druhy obchodních společností, a to **veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a společnost akciová** (v posledních letech se rozvíjí nový typ společnosti – evropská společnost). Níže budou popsány tyto čtyři dosud známé obchodní společnosti a taktéž bude posouzeno, proč jsou výhodné či nikoliv.

---

⁴ SYNEK, M.: *Manažerská ekonomika*, Praha : Grada, 2007, str. 28

⁵ *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů*, § 56, odst. 1 [cit.2011-01-05]

2.1.1.1 Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost (zkratka „v. o. s.“ nebo „veř. obch. spol.“, obsahuje-li firma jméno alespoň jednoho ze společníků, postačí dodatek „a spol.“) je **osobní společností**, ve které **alespoň dvě osoby** podnikají pod společnou firmou a **ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně celým svým majetkem**. Nároky na **základní kapitál** v této společnosti **nejsou upraveny zákonem**. Společníkem veřejné obchodní společnosti může být pouze fyzická osoba (dále jen FO), která splňuje všeobecné podmínky provozování živnosti. Je-li společníkem osoba právnická (dále jen PO), vykonává práva a povinnosti spojená s účastí ve společnosti její statutární orgán, popřípadě jím pověřený zástupce.

V případě veřejné obchodní společnosti se uzavírá **společenská smlouva**, která musí obsahovat:

- firmu a sídlo společnosti,
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla PO nebo jména a bydliště FO,
- předmět podnikání.

Tato forma obchodní společnosti je vhodná pro podnikání v oblasti obchodu, služeb a řemesel. Pro společníky platí tzv. **zákaz konkurence**. Zjednodušeně jde o to, že společník nesmí bez svolení ostatních společníků podnikat ve stejném předmětu (oboru) podnikání. Zákaz konkurence ve veřejné obchodní společnosti upravuje § 84 ObchZ.

2.1.1.2 Komanditní společnost

Komanditní společnost (zkratka „k. s.“ nebo „kom. spol.“) je **společností smíšenou**, v níž **jeden nebo více společníků (komanditistů) ručí** za závazky společnosti do **výše svého nesplaceného vkladu** zapsaného v obchodním rejstříku a **jeden nebo více společníků (komplementářů) ručí celým svým majetkem**. Z toho vyplývá, že v této společnosti vystupují dvě osoby, nebo dvě skupiny osob současně – komanditisté a komplementáři. Podle obchodního zákoníku je **komanditista** povinen vložit do základního kapitálu společnosti vklad ve výši určené společenskou smlouvou, **minimálně však 5.000 Kč**. Komplementář není povinen vložit do společnosti žádný základní vklad. Celková výše základního kapitálu komanditní společnosti není zákonem stanovena. Komplementářem může být jen osoba, která splňuje všeobecné podmínky provozování živnosti. Je-li komplementářem PO, taktéž vykonává práva a povinnosti

spojené s účastí v komanditní společnosti její statutární orgán, popřípadě jím pověřený zástupce.

V tomto typu společnosti se uzavírá **společenská smlouva**, která musí dle ObchZ obsahovat:

- firmu a sídlo společnosti,
- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla PO nebo jména a bydliště FO,
- předmět podnikání,
- určení, kteří ze společníků jsou komplementáři a kteří komanditisté,
- výši vkladu každého komanditisty.

K obchodnímu vedení společnosti jsou oprávněni pouze komplementáři. Komanditisté jsou oprávněni pouze nahlížet do účetních knih a do účetních dokladů společnosti. Mají právo i na vydání stejnopisu účetní závěrky a na veškeré informace o všech záležitostech společnosti. **Zákaz konkurence** zde platí s přihlédnutím k odpovědnosti za vedení společnosti, tudíž platí pouze **pro komplementáře nikoliv pro komanditisty**.

2.1.1.3 Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným (zkratka „s. r. o.“ nebo „spol. s r.o.“) patří mezi **společnosti kapitálové**. Společníky mohou být jak osoby fyzické, tak i právnické. Společnost může být **založena již jednou osobou**, ale **nejvíce** ji může tvořit **padesát společníků**. **Základní kapitál** (dále jen ZK) společnosti s ručením omezeným je tvořen vklady společníků a jeho výše musí činit **minimálně 200.000 Kč**. Tento vklad nesmí po celou dobu trvání společnosti klesnout pod jeho minimální hranici. Vklady společníků, které jsou tvořeny souhrnem finančních prostředků a jinými penězi ocenitelnými hodnotami, které se společník zavazuje vložit do společnosti a podílet se jimi na výsledku podnikání společnosti, mohou být věci movité, nemovité, pohledávky, jiná majetková práva apod. Hodnota **vkladu jednoho společníka** musí činit **alespoň 20.000 Kč** a u nepeněžních vkladů musí být ve společenské smlouvě uveden předmět vkladu⁶.

Dle ObchZ musí **společenská smlouva respektive zakladatelská listina** obsahovat alespoň:

- firmu a sídlo společnosti,

---

⁶ MULLEROVÁ, L., VOMÁČKOVÁ, H., JINDROVÁ B., *Účetnictví obchodních firem*, Praha : VŠE, 1995, str. 45

- určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla PO nebo jména a bydliště FO,
- předmět podnikání,
- výši ZK a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu,
- jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti,
- jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje,
- určení správce vkladu,
- jiné údaje, které vyžaduje tento zákon.⁷

Všichni společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu všech nesplacených částí vkladů podle stavu zápisu v obchodním rejstříku (dále jen OR). Zápisem splacení všech těchto vkladů do OR ručení zaniká⁸. Dle § 124 odst. 1 ObchZ je společnost s ručením omezeným povinna vytvářet rezervní fond. Obdobně jako ve veřejné obchodní společnosti platí i ve společnosti s ručením omezeným tzv. **zákaz konkurence**.

2.1.1.4 Akciová společnost

Akciová společnost (zkratka „a. s.“ nebo „akc. spol.“) se řadí mezi **společnosti kapitálové** a je jednou z nejsložitějších právních forem podnikání. Dle ObchZ je její ZK rozvržen na určitý počet akcií o určité nominální neboli jmenovité hodnotě. **Akcí** se rozumí **cenný papír, s nímž jsou spojena práva akcionáře** jako společníka na jejím **řízení, jejím zisku v podobě dividendy** (podíl na zisku) a na **likvidačním pozůstatku při zániku** společnosti. Akcie může být vydána v souladu se zvláštním zákonem **v podobě listinné nebo zaknihované**. Dále může znít **akcie na jméno nebo na majitele**.

Dle ObchZ musí akcie obsahovat:

- firmu a sídlo společnosti,
- jmenovitou hodnotu,
- označení formy akcie, u akcie na jméno firmu, název nebo jméno akcionáře,
- výši základního kapitálu a počet akcií k datu emise akcie,
- datum emise.⁹

⁷ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, § 110, odst. 1 [cit. 2011-01-13]

⁸ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, § 106, odst. 2 [cit. 2011-01-13]

⁹ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, § 155, odst. 3 [cit. 2011-01-13]

Společnost může být založena jedním zakladatelem - v tomto případě se musí jednat o PO, jinak dvěma nebo více zakladateli, ať už FO nebo PO. V praxi obvykle společnost zakládá několik FO nebo PO. **Základní kapitál společnosti založené s veřejnou nabídkou akcií** musí činit nejméně **20.000.000 Kč**, nestanoví-li zvláštní právní předpis částku vyšší. V případě založení společnosti **bez veřejné nabídky akcií** musí činit nejméně **2.000.000 Kč**. Má-li být společnost založena na základě veřejné nabídky akcií, je podmínkou platného založení společnosti schválení prospektu cenného papíru Českou národní bankou (dále jen ČNB).

V akciové společnosti se neuzavírá společenská smlouva, ale **zakladatelská smlouva** (v případě více zakladatelů) **respektive zakladatelská listina** (v případě jednoho zakladatele).

Ta musí dle ObchZ obsahovat:

- firmu, sídlo a předmět podnikání,
- navrhovaný ZK,
- počet akcií a jejich jmenovitou hodnotu, zda budou akcie znít na jméno nebo na majitele, název a popis akcií, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií na jméno,
- kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splacení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- splácí-li se emisní kurs akcií nepeněžitými vklady, i určení předmětu nepeněžitého vkladu a způsobu jeho splacení, počet, jmenovitou hodnotu, podobu, formu a druh akcií, jež se vydají za tento nepeněžní vklad,
- alespoň přibližnou výši nákladů, která v souvislosti se založením podniku vznikne,
- určení správce vkladu,
- má-li být alespoň část akcií vydána na základě veřejné nabídky akcií,
- návrh stanov.¹⁰

Orgány akciové společnosti jsou:

- **valná hromada** - nejvyšší orgán,
- **představenstvo** - statutární orgán, voleno valnou hromadou nebo dozorčí radou, má nejméně 3 členy,

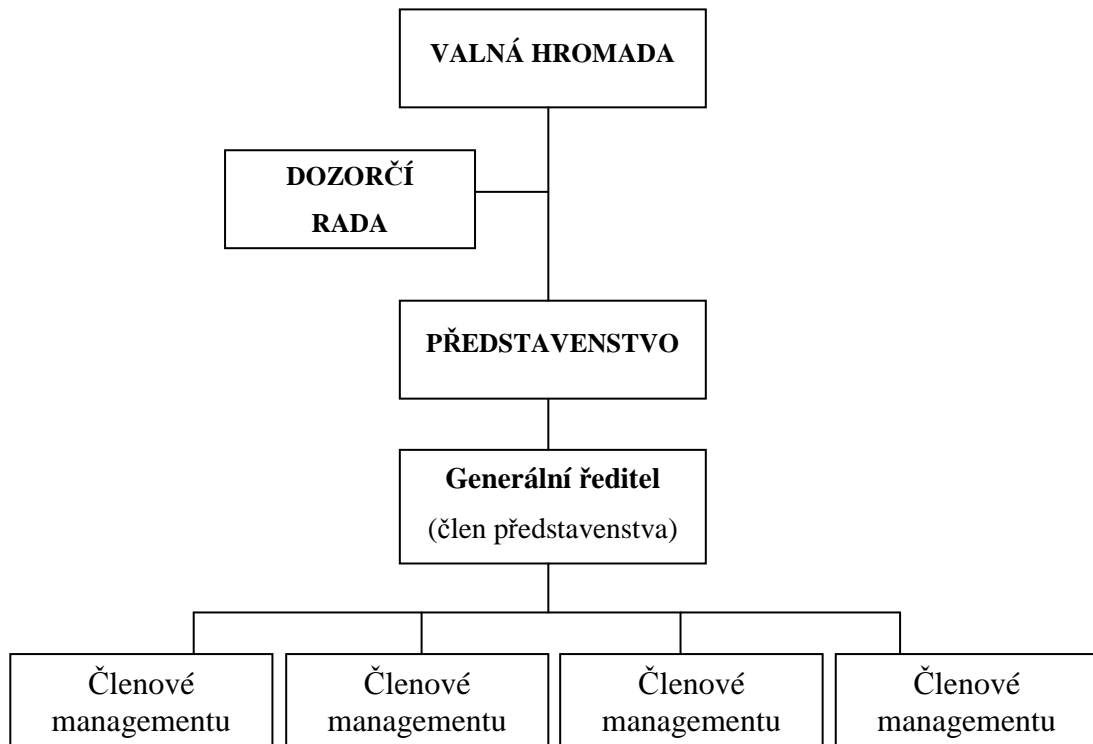
---

¹⁰ Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, § 163, odst. 1 [cit. 2011-02-05]

- **dozorčí rada** – musí mít nejméně 3 členy, počet jejich členů musí být dělitelný třemi, dvě třetiny členů volí valná hromada, jednu třetinu pak zaměstnanci společnosti, má-li společnost více než 50 zaměstnanců v pracovním poměru v době konání valné hromady.

Obrázek níže naznačuje možné organizační schéma akciové společnosti.

Obrázek 1 - Klasické schéma orgánů akciové společnosti
 [Zdroj: Manažerská ekonomika, Buchta]

Za porušení svých závazků odpovídá společnost **celým svým majetkem**, avšak akcionář neručí za závazky společnosti vůbec. Stejně jako u společnosti s ručením omezeným, zákon ukládá povinnost **vytvářet rezervní fond** a tzv. **zákaz konkurence** i u akciové společnosti. Tento zákaz konkurence neplatí pro samotné akcionáře společnosti, avšak pro členy jejího představenstva a dozorčí rady.

2.1.2 Výhody a nevýhody jednotlivých obchodních společností

Případné výhody a nevýhody veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti, jako je například administrativní náročnost, výše základního kapitálu, zákaz konkurence a další, jsou charakterizovány v příloze A.

2.2 Družstvo

Družstvo lze charakterizovat jako společenství neuzavřeného počtu osob (fyzických i právnických), založené za účelem podnikání nebo zajišťování hospodářských, sociálních nebo jiných potřeb svých členů. Musí být **tvořeno nejméně pěti členy, nebo alespoň dvěma právnickými osobami**. Obligatorními (povinnými) orgány jsou představenstvo a kontrolní komise.¹¹ Družstvo je osobou právnickou, a proto **za porušení svých závazků odpovídá celým svým majetkem**. Členové družstva však za jeho závazky neručí. **Základní kapitál** družstva tvoří **souhrn členských vkladů** a stanovy určují výši tohoto ZK. Základní kapitál, který se zapisuje do OR, musí činit **nejméně 50.000 Kč**. Základním dokumentem družstva jsou tzv. stanovy družstva. I pro tuto právní formu podnikání platí dle § 249 ObchZ tzv. zákaz konkurence. Taktéž je povinno ze zákona vytvářet nikoliv fond rezervní, ale fond nedělitelný. Družstvo je tvořeno poměrně nízkým počátečním kapitálem, je otevřené pro další vstup nových členů. Platí zde rovné postavení členů (tzn. při hlasování má každý člen jeden hlas) a je z něho možné bez obtíží kdykoliv vystoupit. Tyto charakteristiky by se daly považovat za **výhody**.

Existují však i charakteristiky, které by se naopak daly považovat za **nevýhody**. Družstvo lze založit minimálně pěti FO nebo minimálně dvěma PO, i zde platí zákaz konkurence pro členy představenstva a kontrolní komise a vyplacené podíly na zisku jsou zdaňovány dvakrát podobně jako u společnosti s ručením omezeným.

2.3 Ostatní právní formy podnikání

Mezi ostatní formy podnikání, které přichází podle českého právního řádu v úvahu coby nositelé podnikatelského oprávnění, patří například:

- a) **Občanská sdružení** – spolky, kluby, společnosti, svazy, unie, odborové organizace, hnutí a jiná sdružení občanů, jestliže vznikla způsobem stanoveným v Zákoně č. 83/1990 Sb., o sdružení občanů. Tato sdružení vznikají registrací na Ministerstvu vnitra ČR.
- b) **Zájmová sdružení PO** – tyto subjekty slouží prvotně k ochraně zájmů zakládajících PO nebo k dosažení jiného sjednaného účelu. Tato sdružení nabývají právní způsobilosti zápisem do registru sdružení vedeného u místně příslušného okresního úřadu.

---

¹¹ BUCHTA, M., *Manažerská ekonomika*, 2. vyd., přeprac. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 17

c) **Neziskové organizace** – do této skupiny můžeme zahrnout řadu samostatných právnických osob. Tyto organizace mají ve specifických případech své opodstatnění namísto společností obchodního práva (důvody administrativní, právní, daňové, ekonomické).

Patří sem například:

- obecně prospěšné společnosti,
- nadace a nadační fondy,
- církve a náboženské společnosti,
- soukromé vysoké školy,
- politické strany a politická hnutí.¹²

d) **Fyzická osoba podnikatel** (osoba samostatně výdělečně činná - OSVČ) – osoba, podnikající na základě vydaného živnostenského oprávnění. Za OSVČ se považuje osoba, která je individuálním podnikatelem vykonávajícím samostatně výdělečnou činnost, nebo alespoň spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti.

---

¹² BUCHTA, M., *Manažerská ekonomika*, 2. vyd., přeprac. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 18

3. Hospodářský výsledek

V předchozím textu byly objasněny základní ekonomické pojmy, nyní budou vysvětleny a definovány pojmy ekonomicko-účetní, hospodářský výsledek s jeho bližší specifikací.

3.1 Náklady a výnosy

3.1.1 Základní pojmy

Aby bylo možné specifikovat hospodářský výsledek, je potřeba uvést definici s ním spojených pojmů, tj. nákladů a výnosů.

Nákladem je v peněžním vyjádření účelové využití zdrojů, či v penězích vyjádřená spotřeba výrobních činitelů. Obecně se nákladem rozumí cena vstupů.¹³ Jinými slovy a zjednodušeně lze říci, že náklady vyjadřují spotřebu práce a prostředků v peněžním vyjádření. Náklady jsou také snížením ekonomického prospěchu během účetního období, a to jednak ve formě snížení aktiv, a jednak ve formě vzniku závazků.¹⁴

Výnosem se rozumí peněžní vyjádření výsledků plynoucích z provozování podniku.¹⁵ Jinými slovy jsou výnosy v penězích oceněné výkony podniku. Podle prof. Ing. Kovanicové jsou výnosy zvýšením ekonomického prospěchu během účetního období, a to jednak ve formě zvýšení aktiv, a jednak ve formě specifických případů snížení či zániku závazku (př.: prominutí jeho úhrady).

Často v praxi zaměňovaným pojmem je náklad s výdajem a taktéž výnos s příjmem. **Výdajem** se rozumí skutečný úbytek peněžních prostředků (případně úbytek jakéhokoliv majetku). Výdaj tudíž není to samé jako náklad. Příkladem mohou být odpisy dlouhodobého majetku, které jsou pro podnik nákladem, ale v žádném případě nejsou výdajem (nejedná se o žádný úbytek peněžních prostředků).

Příjem je naopak skutečný přírůstek peněžních prostředků (případně přírůstek jakéhokoliv majetku). Nelze tedy říci, že je příjem jedno a to samé jako výnos. Příkladem výnosu nikoliv příjmu může být aktivace dlouhodobého majetku, kdy si podnik sám vyrobí určitý dlouhodobý hmotný majetek. Sami posoudíte, že se nejedná o žádný příjem peněžních prostředků, ale pouze o výnos.

---

¹³ BUCHTA, M.: *Manažerská ekonomika 2. díl*, Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 9

¹⁴ KOVANICOVÁ, D.: *Abeceda účetních znalostí pro každého*, Praha : Polygon, 2001, str. 65

¹⁵ BUCHTA, M.: *Manažerská ekonomika 2. díl*, Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 9

Pomocí příjmů a výdajů je definováno cash flow neboli tok peněžních prostředků, pro které platí¹⁶:

$$\text{Cash flow} = \text{příjmy} - \text{výdaje}$$

3.1.2 Klasifikace nákladů a výnosů

Výnosy a náklady lze klasifikovat podle různých kritérií. Jejich klasifikace však není cílem této práce, proto bude naznačena pouze okrajově.

Z účetního hlediska lze rozlišit náklady i výnosy:

- ❖ **provozní** (př.: nákup služeb × tržby za prodej služeb),
- ❖ **finanční** (př.: prodané cenné papíry × nakoupené cenné papíry),
- ❖ **mimořádné** (př.: způsobené škody na majetku × prodej nepotřebných zásob).

Činnost	NÁKLADY	VÝNOSY
Provozní	Spotřebované nákupy	Tržby za vl. výkony a zboží
	Služby	Změny stavu zásob vl. činnosti
	Osobní náklady	Aktivace
	Daně a poplatky	-
	Jiné provozní náklady	Jiné provozní výnosy
	Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky	-
Finanční	Finanční náklady	Finanční výnosy
	Rezervy a opravné položky finančních nákladů	-
Mimořádná	Mimořádné náklady	Mimořádné výnosy
	Daně z příjmů a převodové účty	-

Obrázek 2 - Účetní členění nákladů a výnosů (upravená tabulka)

[Zdroj: *Abeceda účetních znalostí pro každého, Kovanicová*]

Dále lze zjednodušeně náklady členit:

- ❖ **druhově:**
  - *mzdové,*
  - *materiálové,*
  - *náklady související s opotřebením dlouhodobého majetku,*
  - *externí práce a služby,*
  - *ostatní (finanční apod.).*

¹⁶ BUCHTA, M.: *Manažerská ekonomika 2. díl*, Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002, str. 9

❖ **účelově:**

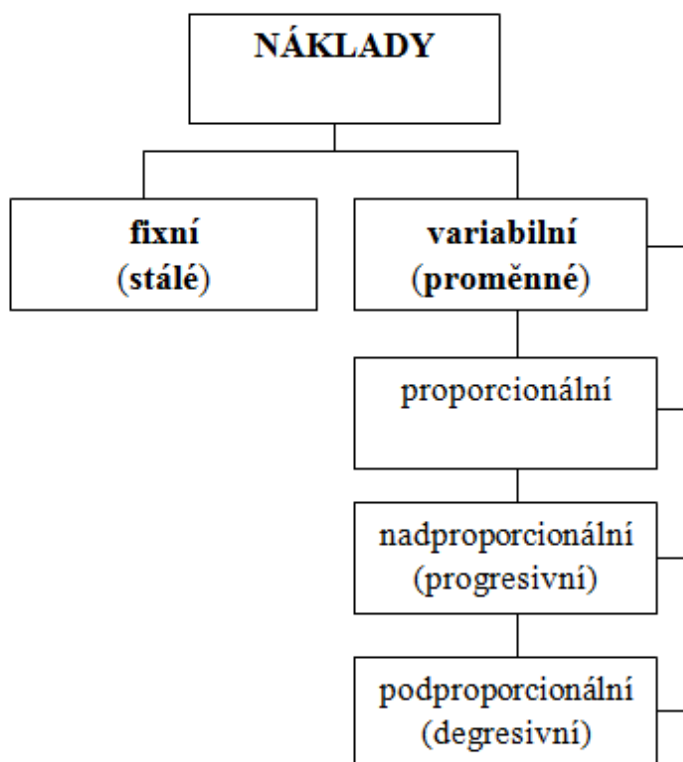
- *náklady přímé* (dají se zjistit přímo na jednu jednotku výkonu, př.: materiál, mzdy aj.),
- *náklady nepřímé* (nedají se zjistit přímo na jednu jednotku výkonu, př.: elektrická energie).

❖ **dle místa vzniku:**

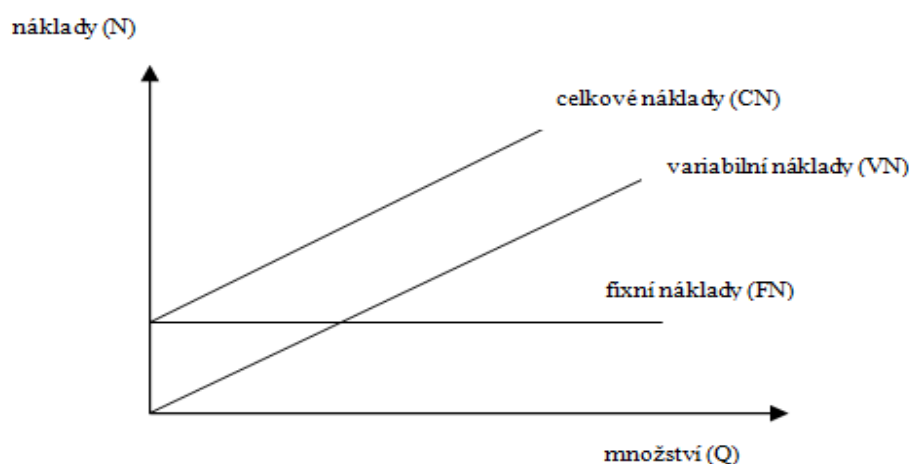
- *náklady prvotní* (náklady mezi podnikem a okolím, př.: spotřeba materiálu mezd aj.),
- *náklady druhotné* (náklady vznikající uvnitř podniku, př.: jedno středisko dodá středisku druhému).

❖ **z hlediska jejich závislosti na změně objemu výroby:**

- *náklady variabilní* (reagují na změnu v objemu výroby):
  - *proporcionální, nadproporcionální, podproporcionální,*
- *náklady fixní* (téměř nereagují na změnu v objemu výroby).

Obrázek 3 - Rozdělení nákladů podle závislosti na změnách objemu výroby
[Zdroj: Manažerská ekonomika 2. díl, Buchta]

Obrázek 4 - Průběh fixních a variabilních nákladů
 [Zdroj: Manažerská ekonomika 2. díl, Buchta]

3.2 Zjištění hospodářského výsledku

Hospodářský výsledek (dále jen HV) je syntetický ukazatel, který umožňuje posouzení hospodaření podniku. Zjišťuje se porovnáním nákladů vynaložených na provedení konkrétních výkonů, a výnosů za tyto výkony. Zápis může mít podobu:

$$\mathbf{HV = \text{výnosy} - \text{náklady}}$$

V případě, že dosažení výsledku:

HV = 0 ... hospodářský výsledek je **nula**,

HV > 0 ... hospodářský výsledek je **zisk**,

HV < 0 ... hospodářský výsledek je **ztráta**.

3.3 Struktura hospodářského výsledku

Předpisy rozlišují následující kategorie výsledku hospodaření:

* Provozní HV,

* Finanční HV,

** **HV za běžnou činnost = provozní HV + finanční HV,**

* Mimořádný HV,

*** **HV před zdaněním = HV za běžnou činnost + mimořádný HV,**

**** **HV po zdanění (disponibilní zisk) = HV za běžnou činnost + mimořádný HV - daň z příjmů z běžné činnosti - daň z příjmů z mimořádné činnosti.¹⁷**

¹⁷ ILLETŠKO, K., DĚRGEL, M., *Daňová příznání za rok 2008*, Český Těšín : Poradce, 2009, str. 94

3.4 Vypořádání hospodářského výsledku

Rozdělení HV je proces, při němž příslušné orgány účetní jednotky rozhodnou, jak bude naloženo s HV uplynulého roku. Je třeba zdůraznit, že v případě rozdělení zisku mluvíme o rozdělení disponibilního zisku (tj. upraveného a zdaněného zisku). Tento disponibilní zisk vznikne odečtením vypočítané daně z příjmů právnických osob (dále jen DPPO) od účetního HV. Podrobnější postup výpočtu DPPO a s ním spojená transformace účetního HV na daňový základ bude popsán v kapitole 4.

Existují **všeobecně přijímané kroky rozdělení zisku:**

- 1) **Příděl do rezervního fondu** (u družstva do nedělitelného fondu) – vytváří některé účetní jednotky (s. r. o., a. s., družstvo), slouží ke krytí budoucích ztrát,
- 2) **Příděl do statutárního fondu** – tvorbu obvykle nestanoví žádný právní předpis, ale účetní jednotka se zavázala k jeho tvorbě v zakladatelské listině (fond odměn, sociální fond),
- 3) **Příděl do ostatních fondů** – tyto fondy si účetní jednotka vytváří podle svého uvážení za konkrétním účelem (fond příspěvků na dovolenou),
- 4) **Pokrytí ztráty minulých let,**
- 5) **Rozdělení zisku společníkům** – podíl na zisku je zdaňován srážkovou daní, pro rok 2009 činí tato sazba daně 15 % a odvádí ji za společníka organizace,
- 6) **Nerozdělený zisk** – podnik použije ke krytí svých budoucích potřeb,
- 7) **Zvýšení ZK o zisk** – týká se pouze společností, které vytváří ZK, proces podléhá zápisu do OR.¹⁸

Obecné možnosti vypořádání ztráty:

- 1) **Čerpání rezervního fondu** – fond musí již existovat,
- 2) **Čerpání statutárního fondu** – fond musí již existovat, nesmí být účelově vázán,
- 3) **Čerpání ostatních fondů** – tyto fondy musí již existovat, nesmí být účelově vázány,
- 4) **Použití nerozděleného zisku minulých let** – je-li nějaký,
- 5) **Ponechání ztráty jako neuhrazené** – úhrada bude v dalším období,
- 6) **Úhrada ztráty společníky** - za předpokladu, že se k tomu společníci zavázali ve společenské smlouvě, nebo s tím všichni souhlasí (není možné u akciové společnosti),
- 7) **Snížení ZK o ztrátu** – proces podléhá zápisu do OR, ZK nesmí klesnout pod zákonem stanovenou hranici.¹⁹

¹⁸ Osobní vypracované maturitní otázky z účetnictví

¹⁹ Osobní vypracované maturitní otázky z účetnictví

3.4.1 Rozdělení HV v obchodních společnostech

Nyní bude vysvětleno, jakým způsobem se hospodářský výsledek rozděluje v jednotlivých obchodních společnostech. Opět je třeba zdůraznit, že způsob vypořádání a pořadí rozdělení zisku (popř. úhradu ztráty) stanoví v závislosti na právní formě podnikání obchodní zákoník, jiný obecně závazný předpis, společenská smlouva, stanovy obchodní společnosti, stanovy družstva či rozhodnutí valné hromady²⁰.

K vypořádání vykázaného HV dochází až v účetním období, které následuje po běžném účetním období, tj. v následujícím kalendářním (hospodářském) roce.

3.4.1.1 Veřejná obchodní společnost

Zvláštností této obchodní společnosti je, že není poplatníkem DPPO. Dle § 82 ObchZ se **zisk** dělí mezi společníky rovným dílem, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Případnou úhradu zjištěné **ztráty** nesou společníci rovněž rovným dílem. Tyto částky (zisk/ztráta) zahrnou do svého daňového přiznání k dani z příjmů podle ZoDP, jakožto PO nebo FO (záleží na tom, jaká osoba je společníkem).

3.4.1.2 Komanditní společnost

Podle § 100 ObchZ se **zisk** rozdělí na část připadající společnosti (komanditistům) a část připadající komplementářům, a to poměrem stanoveným ve společenské smlouvě. V případě, že tato smlouva neurčuje rozdělení zisku, dělí se zisk mezi společníky rovnou polovinou. Část zisku, která připadla společnosti, se po zdanění rozdělí mezi komanditisty v poměru stanoveném v této smlouvě, jinak v poměru splacených vkladů. Komplementáři si rozdělí část zisku na ně připadající rovným dílem, pokud smlouva nestanovila jinak. Část zisku, která připadne komanditistům, se zdaní DPPO a následně ještě srážkovou daní. Kdežto tu část, kterou obdrží komplementáři, zahrnou do svého individuálního přiznání k dani z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) nebo k DPPO - záleží na tom, jaká osoba je komplementářem.

Zjištěnou **ztrátu** nesou komplementáři rovným dílem, pokud nestanoví společenská smlouva jinak. Komanditisté jsou povinni podílet se na úhradě vzniklé ztráty, pokud tak naopak společenská smlouva stanoví.

3.4.1.3 Společnost s ručením omezeným

V tomto typu společnosti je třeba nejdříve splnit zákonné a statutární povinnosti společnosti, tj. část **zisku** přidělit do rezervního fondu (dále jen RF) a část do statutárního

---

²⁰ KOVANICOVÁ, D.: *Abeceda účetních znalostí pro každého*, Praha : Polygon, 2001, str. 371

fondu, případně jiných fondů. Poté, co dojde k přidělu části zisku do těchto fondů, mají společníci nárok na podíl na zisku, který valná hromada určila k jeho rozdělení mezi společníky. Podle § 123 ObchZ mají společníci nárok na podíl v poměru svých obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Je nutné upozornit, že k výplatě zisku v žádném případě nelze použít ZK, RF, ostatních kapitálových fondů ani prostředků určených k doplnění těchto fondů. Podrobnější popis bude aplikován v praktické části této práce.

V případě, že hospodaření společnosti skončilo **ztrátou**, rozhodnou společníci o její úhradě. Lze ji uhradit ze zdrojů společnosti (pokud existují), nebo předepsat k úhradě společníkům anebo ji převést do dalších let²¹. Úhradu ztráty lze předepsat společníkům pouze tehdy, pokud se tak zavázali předem ve společenské smlouvě. Vzniklou daňovou ztrátu je možné uplatnit podle ZoDP jako odčitatelnou položku, a to do 5 let po jejím vzniku.

3.4.1.4 Akciová společnost

Akciová společnost rozděluje **zisk** obdobně jako společnost s ručením omezeným. V první řadě je nutné, aby valná hromada rozhodla, jaká část zisku bude přidělena do RF, do statutárního fondu aj. Dle § 217 ObchZ je společnost povinna vytvořit rezervní fond z čistého zisku za rok, v němž poprvé čistý zisk vytvoří, a to ve výši nejméně 20 % ze zisku. Ne však více než 10 % z hodnoty ZK. Tento rezervní fond se každoročně doplňuje o nejméně 5 % ze zisku, až do dosažení výše určené ve stanovách, nejméně však do výše 20 % ZK. Takto vytvořený rezervní fond lze použít pouze k úhradě ztráty. Valná hromada dále stanoví, jaká část zisku bude rozdělena mezi akcionáře společnosti formou podílu na zisku, jinak řečeno, jaké dividendy přizná a vyplatí. Každý akcionář má dle obchodního zákoníku právo na podíl na zisku. Pokud nevyplývá ze stanov týkajících se prioritních akcií něco jiného, určuje se tento podíl poměrem jmenovité hodnoty jeho akcií k jmenovité hodnotě akcií všech akcionářů²². Dle § 178 ObchZ může podíl na zisku členů představenstva a členů dozorčí rady (tantiéma) stanovit valná hromada ze zisku schváleného k rozdělení. Tyto schválené dividendy a tantiémy jsou splatné do tří měsíců ode dne, kdy bylo přijato usnesení valné hromady o rozdělení zisku, nestanoví-li stanovy něco jiného. Obchodní zákoník též upravuje, za jakých podmínek není společnost oprávněna rozdělit zisk nebo jiné vlastní zdroje mezi akcionáře. V případě,

---

²¹DUŠKOVÁ, M., KOLKOVÁ, V., *Zvláštnosti účtování v různých formách podnikání*, Praha : EUROUNI-ON, s. r. o., 1997, str. 63

²² *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů*, § 178, odst. 1 [cit. 2011-02-06]

že hospodaření akciové společnosti skončilo **ztrátou**, rozhodnou společníci o její úhradě. Podobně jako u společnosti s ručením omezeným ji lze uhradit ze zdrojů společnosti, anebo je možné ji převést do dalších let. Její úhradu však nelze předepsat k úhradě společníkům.

3.4.2 Rozdělení HV ve družstvu a v ostatních právních formách podnikání

O způsobu rozdělení **zisku ve družstvu** rozhoduje při projednání roční účetní závěrky členská schůze. Družstvo ze zákona vytváří fond nedělitelný nikoliv fond rezervní, proto je v první řadě potřeba, jak se uvádí v § 235 ObchZ, přidělit do tohoto fondu 10 % ročního čistého zisku, a to až do doby, než výše tohoto fondu dosáhne částky rovnající se polovině zapísaného ZK družstva. Členská schůze určí i výši zisku, který může být rozdělen mezi jednotlivé členy družstva, podíl na zisku člena může být vymezen i ve stanovách. Nevyplývá-li z nich něco jiného, určí se tento podíl poměrem výše splaceného vkladu člena ke splaceným vkladům všech členů. V žádném případě nesmí být použito v době trvání družstva k rozdělení zisku nedělitelného fondu.

Již v úvodu této práce byly rozděleny právní formy podnikání do čtyř oblastí – *obchodní společnosti, družstvo, státní podniky a ostatní právní formy podnikání (OSVČ)*. O zbylých dvou oblastech bude řečeno pouze pár slov, a to z toho důvodu, že hlavním, směřovaným cílem je zaměřit se na rozdělení HV ve společnosti s ručením omezeným.

Státní podniky jsou upraveny samostatným Zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku. Ten upravuje a ukládá, jakým způsobem státní podnik vzniká a zaniká, jakým způsobem se ruší, jaké jsou hlavní orgány podniku, jaké fondy, a v jaké výši podnik vytváří.

Osoba samostatně výdělečně činná není uměle vytvořený subjekt, který sleduje své náklady a výnosy, ale osoba, která sleduje své příjmy a výdaje. Tudíž je evidentní, že jí nevzniká žádný hospodářský výsledek, nýbrž jen rozdíl mezi příjmy a výdaji, se kterým si může po jeho zdanění tato osoba nakládat dle svých úvah a potřeb. Osoba samostatně výdělečně činná nevytváří žádný rezervní fond, statutární fondy ani nic podobného. V případě, že je však OSVČ povinna podle Zákonu č. 563/1991 Sb., o účetnictví vést účetnictví nikoliv daňovou evidenci, vzniká jí, stejně jako obchodním společností, hospodářský výsledek. Po jeho zdanění s ním naloží podle svého uvážení.

4. Transformace účetního hospodářského výsledku na daňový základ

Každá právnická osoba je povinna do 3 měsíců po skončení zdaňovacího období podat daňové přiznání k dani z příjmu právnických osob za období bezprostředně předcházející (kalendářní rok). Aktuální sazba této daně pro rok 2011 zůstává stejná jako v roce 2010, tj. 19 %. V roce 2009 byla tato sazba o 1 % vyšší, tudíž její výše činila 20 %. K tomu, aby bylo možné DPPO vypočítat, je každoročně třeba začít u účetního hospodářského výsledku společnosti neboli u hospodářského výsledku před zdaněním - zisk/ztráta. Ten se v souladu se Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů upravuje na základ daně, z něhož se DPPO vypočítá a případně sníží o možné slevy.

Následující tabulka naznačuje, jak se vzájemně ovlivňují účetnictví a DPPO.

Účetní systém	Daňový systém
výnosy účetního období	
- náklady účetního období	
= výsledek hospodaření před zdaněním	→ = výsledek hospodaření před zdaněním
	- příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů
	- příjmy osvobozené od daně z příjmů
	- příjmy tvořící samostatný základ daně
	- příjmy zdaněné konečnou srážkovou daní
	+ náklady související s uvedenými druhy příjmů
	+ účetní náklady neuznané za daňové náklady
	+/- daňové úpravy výsledku hospodaření dle
	= základ daně
	- daňová ztráta z minulých zdaň. období
	- případné další odčitatel. položky dle § 34 ZDP
	- odpočet poskytnutých daňově relevantních darů
	= základ daně snížený (zaokrouhlený)
	x aktuální sazba daně
	= daň z příjmů právnických osob
	- slevy na zaměstnance se zdravotním postižením
	- sleva na dani z titulu investičních pobídek
- daň z příjmů splatná	← = výsledná daňová povinnost
= disponibilní zisk	<i>pozn.: daňová ztráta není účetní položkou</i>
- daň z příjmů odložená	
= disponibilní zisk k rozdělení	

Tabulka 1 - Vzájemné ovlivnění účetnictví a daňového systému
[Zdroj: Daňová přiznání za rok 2008, Illetško]

Je nutné podotknout, že je možné rozdělit mezi společníky jednotlivých obchodních společností až disponibilní zisk (tj. upravený o znázorněné operace v tabulce).

Veškeré úpravy, které jsou uvedeny v tabulce (příjmy osvobozené od daně z příjmů, příjmy tvořící samostatný základ daně, účetní náklady neuznané za daňové náklady ...), jsou podrobně nadefinovány v ZoDP.

5. Vypořádání HV 2009 ve společnosti RECPROJEKT s. r. o.

V předchozím textu byla vysvětlena problematika hospodářského výsledku po stránce teoretické. Nyní bude část teoretická aplikována do části praktické.

5.1 O společnosti

5.1.1 Základní údaje²³

Obchodní firma:	<i>RECPROJEKT s. r. o.</i>
Právní forma podnikání:	<i>společnost s ručením omezeným</i>
Sídlo společnosti:	<i>Boženy Němcové 2625, 530 02 PARDUBICE</i>
IČ:	<i>260 14 327</i>
Zapsaná:	<i>u Krajského soudu v Hradci Králové</i>
Spisová značka:	<i>C 20177</i>
Datum vzniku společnosti:	<i>14. srpna 2004</i>
Základní kapitál společnosti:	<i>200.000 Kč</i>
Statutární orgán:	<i>Ing. Oldřich Rec, jednatel</i>

Pardubická obchodní společnost RECPROJEKT s. r. o. pod vedením Ing. Oldřicha Rece, pyšníci se výše zobrazeným logem, se zabývá projektovou činností ve výstavbě a též inženýrskou činností v investiční výstavbě. Tento charakter činností se považuje za hlavní předmět podnikání společnosti. Zjednodušeně lze říci, že jde o přípravu a zpracování projektů vodohospodářských staveb (tj. vodovodů a kanalizací, rybníků, čerpacích stanic, protierozních opatření v krajině atd.) a inženýrských staveb (tj. zajištění kompletní infrastruktury pro bytové výstavby – komunikace, inženýrské sítě atp.) menším obcím, soukromým subjektům či jednotlivým občanům republiky. Společnost poskytuje kvalitní služby na vysoké úrovni formou poradenství ve vodním hospodářství, vypracování technicko-ekonomických studií s vyhodnocením optimální varianty, vyhotovení dokumentací pro územní a stavební řízení a mnoho dalších.

Společnost RECPROJEKT s. r. o. vznikla dne 14. srpna 2004 jakožto samostatná právnická osoba a s účinností od 10. září 2004 byla zaregistrována jako plátce daně

²³ Info.mfcr.cz Výpis dat Obchodního rejstříku v ARES [online] c2011 [cit. 2011-02-18]. Dostupný z WWW: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ares/darv_or.cgi?ico=26014327&jazyk=cz&xml=1>

z přidané hodnoty (dále jen DPH). Během její činnosti se změnil způsob plátcovství DPH ze čtvrtletního na měsíční, a to vzhledem k jejímu dosaženému ročnímu obratu.

Společnost RECPROJEKT s. r. o. si nechává zpracovávat své účetnictví externím subjektem, avšak všichni zaměstnanci organizace se podílí na přípravě veškerých účetních dokladů a ostatních potřebných dokumentech.

Na obrázku níže je zobrazen ověřený výpis z OR společnosti RECPROJEKT s. r. o. ze dne 25. srpna 2004. Je nutno dodat, že od uvedeného data neproběhly v OR žádné změny.

OPIS

V ý p i s

z obchodního rejstříku, vedeného
Krajským soudem v Hradci Králové
oddíl C, vložka 20177

Datum zápisu: 14. srpna 2004

Obchodní firma: RECPROJEKT s.r.o.

Sídlo: Pardubice, B. Němcové 2625, PSČ 530 02

Identifikační číslo: 260 14 327

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání:

- Projektová činnost ve výstavbě
- Inženýrská činnost v investiční výstavbě

Statutární orgán:

jednatel: Ing. Oldřich Rec, r.č. 700625/5333
Hradec Králové, Kyjevská 444, PSČ 503 41
den vzniku funkce: 14. srpna 2004

Způsob jednání jménem společnosti:
Jednatel jedná jménem společnosti navenek samostatně. Pokud má společnost více jednatelů, je rovněž každý jednatel oprávněn jednat jménem společnosti samostatně.

Společníci:

Ing. Oldřich Rec, r.č. 700625/5333
Hradec Králové, Kyjevská 444, PSČ 503 41
Vklad: 200 000,- Kč
Splaceno: 100 %
Obchodní podíl: 100 %

Základní kapitál: 200 000,- Kč

----- Správnost tohoto výpisu se potvrzuje -----

Krajský soud v Hradci Králové

Datum: 25.08.2004

Číslo výpisu: 17409/2004

Vyhotovil: Polednová Renata

Ph.

Obrázek 5 - Ověřený výpis z Obchodního rejstříku společnosti RECPROJEKT s. r. o.
[Zdroj: RECPROJEKT s. r. o.]

Tabulka referencí udává příklady obcí, kterým společnost RECPROJEKT s. r. o. poskytla své vodohospodářské služby.

REFERENCE			
Oblast	Popis	Oblast	Popis
<i>Bojmany</i>	tlaková a splašková kanalizace	<i>Němčice u Kolína</i>	vodovod a kanalizace
<i>Bor u Skutče</i>	splašková kanalizace	<i>Mukařov</i>	kanalizace
<i>Bukovka</i>	dostavba kanalizace	<i>Odra</i>	revitalizace toku
<i>Bukovka</i>	dostavba kanalizace	<i>Oldřišov</i>	kanalizace
<i>Býkev</i>	tlaková a splašková kanalizace	<i>Olešnice v Orh.</i>	odkanalizování obce
<i>Cirkvice</i>	nová obytná zástavba 21 RD	<i>Ostřetín</i>	dávkování síranu do TK
<i>Dřenic</i>	splašková kanalizace	<i>Ostřetín</i>	doplnění čerpacích šachet
<i>Hať</i>	splašková kanalizace	<i>Plech</i>	kanalizační přípojky
<i>Horní Bradlo</i>	kanalizace	<i>Poštovice</i>	rozšíření stávající infrastruktury pro výstavbu 13 RD
<i>Horní Bradlo</i>	stavební úpravy koryta Chrudimky	<i>Potěhy</i>	kanalizace
<i>Horní Jelení</i>	dostavba kanalizace	<i>Rosice</i>	protipovodňové opatření
<i>Kořenice</i>	splašková kanalizace	<i>Rudná</i>	změna výtaku OV
<i>Kostelní Hlavno</i>	rozšíření stávající infrastruktury	<i>Třebechovice p. Or.</i>	dostavba kanalizace
<i>Labské Chrástce</i>	merenda	<i>Uhersko</i>	kanalizace
<i>Milčice</i>	vodovod	<i>Vážany</i>	splašková tlak. kanalizace
<i>Milčice</i>	tlaková kanalizace	<i>Zblon</i>	kanalizační přípojky

Tabulka 2 - Reference RECPROJEKT s. r. o.
[Zdroj: vlastní zpracování]

5.1.2 Historie

Dle výpisu z Obchodního rejstříku společnost RECPROJEKT s. r. o. vznikla v roce 2004. Je třeba zmínit, že podnikání Ing. Oldřicha Rece začalo již v roce 2001 nikoliv však skokovým založením právnické osoby, ale rozvíjením své podnikatelské činnosti jako fyzické osoby. Ing. Rec tudíž začal v tomto roce vystupovat na veřejnosti jako osoba samostatně výdělečně činná. V květnu roku 2003 se podnikání živnostníka Ing. Rece plně rozvinulo v souladu s hlavním předmětem podnikání a jako OSVČ začal zaměstnávat projektanta Ing. Jana Faltu, kterého si udržuje na svém pracovišti až do dnešní doby. Společně se snažili nasbírat co nejvíce zkušeností u jiných společností a institucí. Postupem času se rozhodl pokračovat v rozvoji a v roce 2004 přistoupil k razantnímu kroku - založil svou vlastní obchodní společnost RECPROJEKT s. r. o., ve které vystupuje jako jediný společník a zároveň jako jednatel.

5.1.3 Důvod pro vznik²⁴

„Voda je vůbec jedním z nejdůležitějších předpokladů pro život člověka. Člověk se může obejít bez různých výtahů nejmodernějšího světa třeba celý život, ale bez vody

²⁴ Recprojekt.cz Úvod [online] c2011 [cit. 2011-02-18]. Dostupný z WWW:< <http://www.recprojekt.cz/>>

pouze několik dní, respektive hodin. Voda je po staletí stále stejná. Obor, ve kterém působí naše společnost, se nedá zdaleka označit za mladý. Počátky významných vodohospodářských staveb, které nakládaly s vodami, se datují již do období před 5000 lety. Zbytky vodovodních potrubí je možné nalézt ve všech větších antických městech – např. v Athénách, Milétu i Alexandrii. Starověký Řím byl městem vody. Obyvatelé města měli zásobování vodou, které se jim dá závidět dodnes. Následná výstavba kanalizací výrazným způsobem přispěla k potlačení šíření závažných chorob a epidemií.

Představa našeho současného života bez spolehlivého zásobení vodou, odvádění odpadních vod a jejich následné čištění před vypuštěním do řek, je nemyslitelné. Naše společnost chce k ochraně vod a přírodního dědictví přispět také svým dílem a svou prací. Chceme navrhovat takové vodohospodářské stavby, které přinesou lidem užitek, budou citlivé k životnímu prostředí a budou znamenat pokrok v oblasti vodního hospodářství.“

Podle doslovné citace iniciovaly Ing. Rece právě tyto okolnosti k založení společnosti RECPROJEKT s. r. o.

5.1.4 Cíle a vize

Hlavním cílem společnosti je vytvářet projektové dokumentace od studií až po realizační projekty na vysoké technické úrovni, a to vše včas a v dohodnutých termínech s klienty a zákazníky.

Vizí společnosti je být kompetentními partnery klientů a zákazníků v procesu přípravy a realizace staveb.

Společnost se chce na trhu zarýt do paměti klientů jako kvalitní a seriózní projektová kancelář.

5.1.5 Zaměstnanci

Na veškerých činnostech, kterými se společnost RECPROJEKT s. r. o. zabývá – od vyřízení požadavků klientů, zpracování dokumentace pro potenciální zákazníky a pro správní úřady, přes administrativní práce, až po samotné zpracování projektů a studií, se podílí **8 zaměstnanců**. Tento charakteristický rys počtu zaměstnanců udává, že se společnost RECPROJEKT s. r. o. řadí mezi mikropodniky. Postavení všech zaměstnanců v podniku (kromě jednatele společnosti Ing. Rece) je na stejné úrovni:

- Ing. Oldřich Rec, jednatel a společník, hlavní administrativní práce,
- Ing. Šárka Bělohlová, projektantka + administrativní práce,

- Ing. Pavel Brůna, projektant,
- Ing. Tomáš Danda, projektant,
- Ing. Jan Falta, projektant,
- Michal Kaválek, DiS, projektant,
- Jaroslava Rybenská, DiS, projektantka + administrativní práce,
- Jan Šejnoha, DiS, projektant.

5.2 Zjištění účetního HV 2009 a jeho transformace na daňový základ

V rámci hospodaření společnosti roku 2009 byly sledovány provozní, finanční a mimořádné náklady i dosažené provozní, finanční a mimořádné výnosy, které souvisí s hlavním předmětem činnosti společnosti RECPROJEKT s. r. o.

5.2.1 Náklady společnosti

Největší položku v nákladech společnosti tvoří subdodavatelská posouzení akcí, rozbory a zpracování dokumentace jednotlivých subjektů, kterým bude po dohodě poskytnuta některá z nabízených vodohospodářských nebo investičních služeb. Mezi další běžné náklady společnosti patří například nákupy kancelářských potřeb, nakupovaná planografie a reprografie, telefonní poplatky, internetové poplatky, bankovní poplatky, nájemné kanceláří, mzdy zaměstnanců, pojištění osobních automobilů používaných k podnikání, odpisy dlouhodobého majetku aj. Společnost RECPROJEKT s. r. o. vykázala za rok 2009 náklady v souhrnné výši **Kč 8.187.034,88**.

5.2.2 Výnosy společnosti

V roce 2009 byl přiměřeně velký zájem o služby, které společnost RECPROJEKT s. r. o. nabízí. Společnosti se tak dostalo relativně velké škály klientely z různých koutů republiky. Jeden z důvodů, proč byly některé subjekty (menší obce) otevřeny těmto nabízeným službám, mohla být i finanční výpomoc od státu formou dotací. Tyto dotace mohly obce získat ke svému rozvoji. Výnosy společnosti za rok 2009 výrazně převýšily náklady tohoto roku, které byly k podnikání vynaloženy. Z níže uvedené tabulky bude evidentní, že společnost vykázala oproti jiným, předchozím rokům poměrně značný zisk. Celkové výnosy za rok 2009 činily v úhrnné výši **Kč 10.430.727,34**.

5.2.3 Dosažený účetní HV 2009

V teoretické části bylo vysvětleno, jakým způsobem se zjišťuje účetní hospodářský výsledek. Jde o pouhé odečtení nákladů od výnosů. Ve společnosti RECPROJEKT s. r. o. bylo v roce 2009 dosaženo účetního hospodářského výsledku ve výši **Kč 2.243.692,46**.

$$\text{HV 2009} = \text{VÝNOSY} - \text{NÁKLADY}$$

$$\text{HV 2009} = 10.430.727,34 - 8.187.034,88$$

$$\text{HV 2009} = 2.243.692,46$$

$$\text{HV 2009} = \text{ZISK}$$

5.2.4 Transformace na daňový základ

Společnost RECPROJEKT s. r. o. vystupuje na českém trhu jako solidní podnikatel poskytující kvalitní služby. Jednatel společnosti činí vše možné pro to, aby hospodaření společnosti bylo co nejefektivnější, zároveň i korektní a v co nejvyšší možné míře průhledné pro případnou kontrolu správních orgánů. Účetnictví společnosti je zpracováváno zodpovědně a spořádaným způsobem, spolehlivě se evidují veškeré dokumenty a smlouvy související s hospodařením podniku. Společnost RECPROJEKT s. r. o. se řadí mezi řádné plátce daní České republiky.

V následující tabulce je předvedena **úprava na daňový základ**.

Výnosy dle účetní evidence	10 430 727,34 Kč
Náklady dle účetní evidence	8 187 034,88 Kč
Hospodářský výsledek	2 243 692,46 Kč
Daňově neuznatelná reprezentace	19 073,10 Kč
Daňově neuznatelné škody	3 068,15 Kč
Daňově neuznatelné dary	100 000,00 Kč
Daňový základ	2 365 833,71 Kč
Odečet darů (max. 5 % dle ZoDP)	100 000,00 Kč
Upravený daňový základ, zaokrouhlený	2 265 000,00 Kč
DPPO 2009 (20 %)	453 000,00 Kč
Disponibilní zisk 2009	1 790 692,46 Kč

Tabulka 3 - Transformace účetního HV 2009 na daňový základ

[Zdroj: vlastní zpracování]

Výnosy, náklady, hospodářský výsledek a jejich číselná vyjádření společnosti, která jsou uvedena v tabulce, jsou charakterizována v textu výše.

Náklady na reprezentaci se rozumí náklady na pohoštění a občerstvení klientů. Tyto náklady jsou zpravidla ze ZoDP považovány vždy za daňově neuznatelné. V tomto případě byla vyčíslená částka Kč 19.073,10 vynaložena převážně k nákupu občerstvení pro konzultace a schůzky s potenciálními klienty společnosti a pro každodenní potřebu zaměstnanců podniku.

Mezi **daňově neuznatelné škody** podniku v relativně nízké částce Kč 3.068,15 byla zahrnuta platba, která nebyla do konce roku 2009 podložena žádným daňovým dokladem, na jehož základě by se dala tato platba považovat za provozní či za jiný daňově uznatelný náklad. Dále jsou zde zahrnuty, v tomto případě minimální, inventarizační rozdíly, ke kterým v průběhu roku došlo.

Společnost RECPROJEKT s. r. o. poskytuje finanční dary institucím, které se podílí na výchově a vzdělávání, také každoročně poskytuje finanční dar i registrované církvi. Tento charakter darů je podle ZoDP považován za položku snižující daňový základ, podmínkou však je, že hodnota daru musí činit alespoň Kč 2.000,00. Ten lze poté odečíst od základu daně v úhrně výši maximálně 5 % ze základu daně sníženého podle § 34 ZoDP (tj. po odečtení ztráty minulých let, po odečtení 100 % výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje aj.). Obecně jsou ale dary daňově neuznatelným nákladem, o který se navyšuje účetní hospodářský výsledek.

Účetní hospodářský výsledek roku 2009 společnosti RECPROJEKT s. r. o., jakožto vzniklý rozdíl mezi veškerými dosaženými výnosy a náklady, byl navýšen o veškeré daňově neuznatelné náklady. Následným výpočtem vznikl tzv. **daňový základ**.

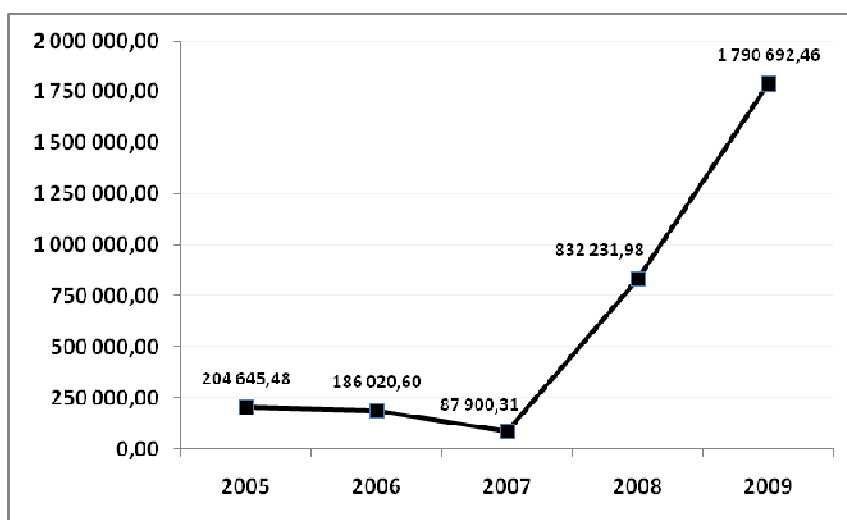
Od základu daně právnických osob bylo v tomto případě možné **odečíst hodnotu darů**, které právoplatně snižují tento základ daně dle § 20 ZoDP. Po odečtení hodnoty darů vznikl ze základu daně **upravený základ daně** právnických osob, který byl podle § 21 ZoDP **zaokrouhlen na celé tisícikoruny dolů**.

Ze zaokrouhleného základu daně bylo vypočítáno 20 % jako sazba DPPO pro rok 2009 a výsledkem se stala konečná **DPPO**, kterou odvedla společnost RECPROJEKT s. r. o. v roce 2010 finančnímu úřadu v Pardubicích.

Disponibilní zisk roku 2009 Kč 1.790.692,46, který je vyjádřen v tabulce, vznikl jako rozdíl účetního hospodářského výsledku **Kč 2.243.692,46** a vypočítané daně z příjmů právnických osob **Kč 453.000,00**.

Následující vyobrazený graf naznačuje, jakých zisků podnik dosahoval v posledních pěti letech svého hospodaření, tj. od roku 2005 – 2009. V prvním roce hospodaření společnosti (tj. v roce 2004) se podnik, tak jako většina nově začínajících

subjektů, dostal do mírné ztráty. Tu však v následujícím roce 2005 úspěšně zdolala svým prvním ziskem ve výši Kč 204.645,48, kterým byla tato ztráta vykompenzována. Po dobu následujících čtyř let se společnost úspěšně držela kréda „podnikání – za účelem zisku“, ve které každoročně navyšovala svůj zisk až neuvěřitelným způsobem. Společnost RECPROJEKT s. r. o. zaujímá svou pozici na trhu v relativně nestabilním a nepředvídatelném oboru, ale je evidentní, že směřuje správným směrem.

Graf 1 - Vývoj disponibilního zisku od r. 2005
[Zdroj: vlastní zpracování]

5.3 Vypořádání HV 2009

V předchozích výpočtech bylo udáno, že obchodní společnost RECPROJEKT s. r. o. dosáhla v roce 2009 **disponibilního zisku**, tj. po odečtení vypočítané DPPO 2009, **Kč 1.790.692,46**.

Na základě písemného dokumentu „Rozhodnutí společníka při výkonu působnosti valné hromady dle § 132 ObchZ“ ze dne 30. června 2010, podepsaného jednatelem společnosti, se čistý zisk roku 2009 v této výši rozdělil následujícím způsobem:

DISP. HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK 2009	1 790 692,46 Kč
* přiděl do rezervního fondu dle § 124 ObchZ (5 %)	89 534,62 Kč
* podíl na zisku společníka (brutto)	500 000,00 Kč
z toho srážková daň 15 % dle § 36 ZoDP	75 000,00 Kč
* čistý podíl na zisku společníka	425 000,00 Kč
* nerozdělený zisk minulých let	1 201 157,84 Kč

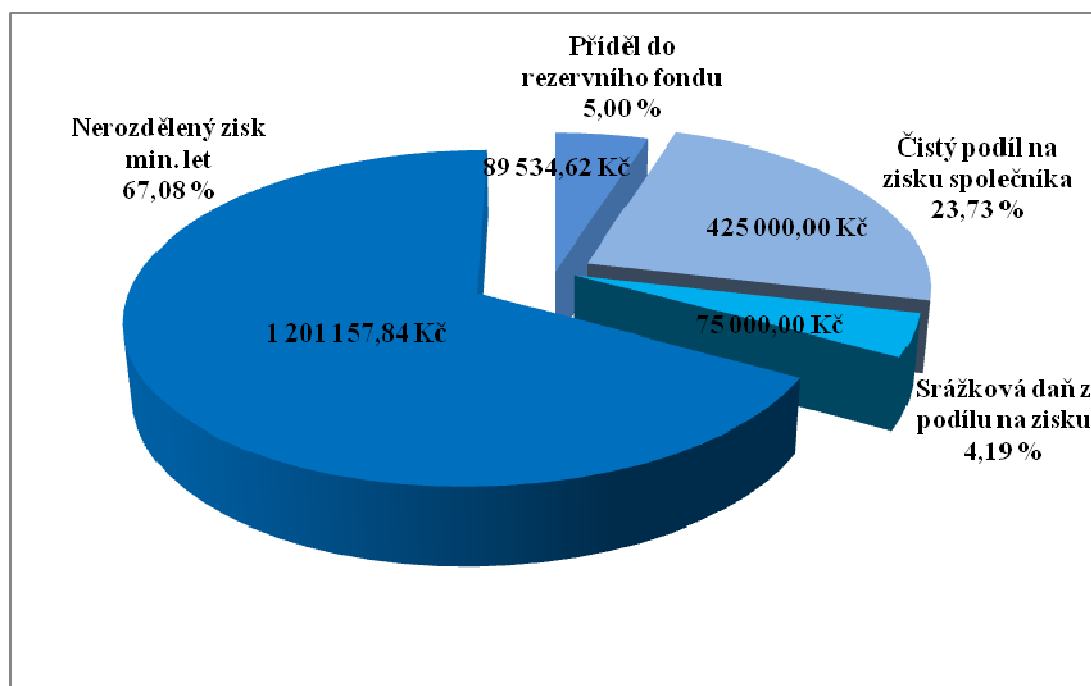
Tabulka 4 - Rozdělení ZISKU roku 2009
[Zdroj: vlastní zpracování]

Společnosti s ručeným omezeným obecně vytvářejí v prvním roce svého hospodaření RF z čistého zisku vykázaného v řádné účetní závěrce. A to ve výši nejméně 10 % z tohoto čistého zisku, ne však více než 5 % z hodnoty ZK. Tento RF se každoročně doplňuje o částku ve výši 5 % z čistého zisku až do doby, než jeho výše dosáhne nejméně 10 % ZK. Společnost RECPROJEKT s. r. o. již však několikanásobně převýšila tuto zákonem stanovenou hranici ZK pro výši minimálního rezervního fondu (pro RECPROJEKT s. r. o. činí minimální výše RF Kč 20.000,00). Pokud to hospodaření podniku dovolí, společnost každoročně navýšuje svůj RF o zmíněných 5 % dosaženého zisku, aby kryla případné ztráty, které mohou v budoucnu vzniknout.

Po splnění své zákonité povinnosti společnost nepřiděluje části zisku do žádných jiných fondů. Ani v roce 2009 nebyla nucena pokrýt případnou vzniklou ztrátu minulých let, tudíž bylo možné rozdělit zbývající část na základě rozhodnutí Ing. Oldřicha Rece. Ten s uvážením usoudil a rozhodl, že část dosaženého zisku Kč 500.000,00, přidělí sobě samotnému, jakožto jedinému společníkovi. Z tohoto přidělu byl ale povinen odvést srážkovou daň ve výši 15 %. Z tabulky uvedené níže je známo, že čistá výplata podílu na zisku společníka proběhla od zahájení činnosti společnosti podruhé v řadě.

Zbytek zisku se Ing. Rec rozhodl ponechat jako tzv. nerozdělený zisk minulých let.

Rozdělení zisku 2009 znázorňuje kromě výše uvedené tabulky i tento koláčový graf.

Graf 2 - Rozdělení zisku 2009

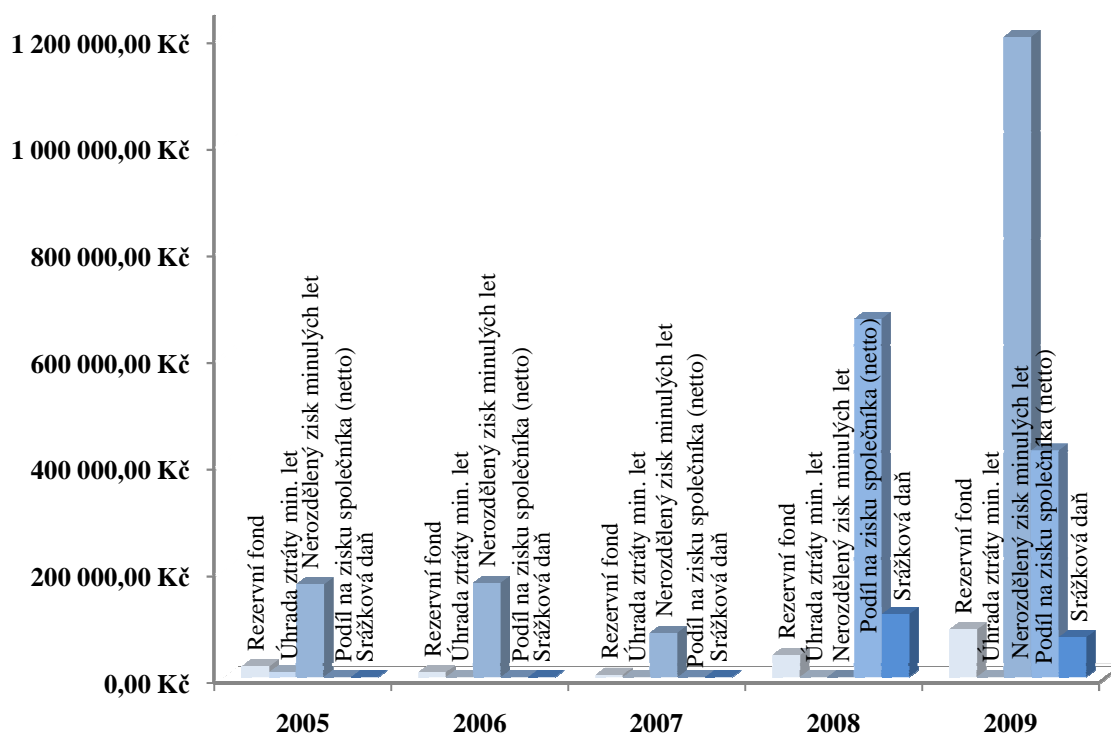
[Zdroj: vlastní zpracování]

Následující tabulka udává, jakým způsobem bylo realizováno **vypořádání hospodářského výsledku** (příděly do RF, úhrada ztráty minulých let, nerozdělený zisk, podíly na zisku společníka) v **posledních pěti letech 2005 – 2009 hospodaření podniku**.

Rozdělení/Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Rezervní fond	20 464,55 Kč	9 301,03 Kč	4 395,02 Kč	41 611,61 Kč	89 534,62 Kč
Úhrada ztráty min. let	9 915,98 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Nerozdělený zisk minulých let	174 264,95 Kč	176 719,57 Kč	83 505,29 Kč	0,37 Kč	1 201 157,84 Kč
Podíl na zisku společníka (netto)	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	672 027,00 Kč	425 000,00 Kč
Srážková daň	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	118 593,00 Kč	75 000,00 Kč
Celkem HV	204 645,48 Kč	186 020,60 Kč	87 900,31 Kč	832 231,98 Kč	1 790 692,46 Kč

Tabulka 5 - Vypořádání HV 2005 – 2009
[Zdroj: vlastní zpracování]

Kromě číselného vyjádření lze představit **průběh vypořádání HV od roku 2005 do roku 2009** i graficky.

Graf 3 - Vypořádání HV 2005 – 2009
[Zdroj: vlastní zpracování]

5.4 Zaúčtování vypořádání HV 2009

Ve spodní tabulce je předvedeno zaúčtování **skutečného vypořádání hospodářského výsledku roku 2009 – rozdělení zisku.**

Skutečné zaúčtování rozdělení zisku 2009

Vysvětlivky:

- *Aktivní účet – počáteční stav na straně má dáti (MD), přírůstek aktiv zvyšuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu MD, úbytek aktiv snižuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu DAL,*
- *Pasivní účet – počáteční stav na straně dal (DAL), přírůstek pasiv zvyšuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu DAL, úbytek pasiv snižuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu DAL,*
- *Účet 342 – Ostatní přímé daně (pasivní účet),*
- *Účet 364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku (pasivní účet),*
- *Účet 428 – Nerozdělený zisk minulých let (pasivní účet),*
- *Účet 431 – Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení (pasivní účet)*
- *Účet 701 – Počáteční účet rozvahový.²⁵*

Doklad	Popis účetního případu	Částka	MD/DAL
INT	1) Otevření účetních knih v roce 2010	1 790 692,46	701/431
	1) Příděl do RF	89 534,62	431/421
	2) Podíl na zisku společníka	500 000,00	431/364
	3) Srážková daň ze zisku 15 %	75 000,00	364/342
	4) Nerozdělený zisk	1 201 157,84	431/428

Tabulka 6 - Zaúčtování vypořádání zisku 2009

[Zdroj: vlastní zpracování]

Společnost RECPROJEKT s. r. o. měla možnost podat **návrh na zvýšení ZK** o poměrnou část vzniklého zisku. Tento případný návrh by podlehl zápisu do OR. Společnost se však pro tento krok nerozhodla.

²⁵ Osobní vypracované maturitní otázky z účetnictví

Níže je znázorněno účtování případného návrhu na zvýšení ZK.

Vysvětlivky:

- Účet 411 – Základní kapitál (pasivní účet),
- Účet 419 – Změny základního kapitálu (pasivní účet),²⁶
- X – případná zvolená finanční částka.

Doklad	Popis účetního případu	Částka	MD/DAL
INT	Návrh na zvýšení ZK	X	431/419
	Zapsání zvýšení ZK do OR	X	419/411

Tabulka 7 - Případný návrh na zvýšení ZK o zisk
[Zdroj: vlastní zpracování]

V případě, že by v budoucnu došlo ke **vzniku ztráty**, dalo by se předpokládat, že společnost RECPROJEKT s. r. o. využije vlastních zdrojů k jejímu krytí, tj. bude čerpat část svého vytvořeného rezervního fondu. Pokud by však nedošlo k čerpání rezervního fondu, s největší pravděpodobností by byla tato ztráta vykompenzována nerozděleným ziskem minulých let.

Společník by mohl navrhnout další dvě varianty vypořádání ztráty, tj. ponechat případnou vzniklou ztrátu jako neuhrazenou - její úhrada by proběhla až v následujícím období, anebo by si ji Ing. Oldřich Rec jako společník společnosti RECPROJEKT s. r. o., mohl sám předeepsat k úhradě, přestože se k tomu nezavázal v zakladatelské listině.

Zakladatelskou listinu společnosti RECPROJEKT s. r. o. je možné zhlédnout v Obchodním rejstříku, který je v dnešní době dostupný i na Internetu.

V níže uvedené tabulce je naznačeno vypořádání případné ztráty.

²⁶ Osobní vypracované maturitní otázky z účetnictví

Zaúčtování vypořádání případné ztráty

Vysvětlivky:

- **Aktivní účet – počáteční stav na straně má dáti (MD), přírůstek aktiv zvyšuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu MD, úbytek aktiv snižuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu DAL,**
- **Pasivní účet – počáteční stav na straně dal (DAL), přírůstek pasiv zvyšuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu DAL, úbytek pasiv snižuje jeho počáteční stav zaúčtováním na stranu DAL,**
- Účet 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty (aktivní účet),
- Účet 421 – Zákonný rezervní fond (pasivní účet),
- Účet 428 – Nerozdělený zisk minulých let (pasivní účet),
- Účet 429 – Neuhrazená ztráta minulých let (pasivní účet),
- Účet 431 – Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení (pasivní účet),
- Účet 701 – Počáteční účet rozvažný,
- X – případná zvolená finanční částka,
- Minus X - případná vzniklá ztráta se záporným znaménkem.²⁷

Doklad	Popis účetního případu	Částka	MD/DAL
INT	1) Otevření účetních knih v násl. roce	minus X	701/431
	1) Čerpání RF	X	421/431
	2) Čerpání zisku minulých let	X	428/431
	3) Neuhrazená ztráta	X	429/431
	4) Předpis ztráty společníkovi	X	354/431

Tabulka 8 - Zaúčtování vypořádání případné ztráty

[Zdroj: vlastní zpracování]

Existuje teoretická možnost podání návrhu na snížení ZK společnosti o případnou vzniklou ztrátu - tento proces by podlehl zápisu do OR.

Podle výpisu z OR je však evidentní, že základní kapitál společnosti RECPROJEKT s. r. o. činí Kč 200.000, tudíž není možné k tomuto kroku přistoupit, neboť výše ZK nesmí klesnout pod zákonem stanovenou minimální hranici ZK (min. hranice ZK pro s. r. o. - Kč 200.000).

Z tohoto důvodu není významné naznačovat účtování „návrhu na snížení ZK o ztrátu“.

²⁷ Osobní vypracované maturitní otázky z účetnictví

Závěr

Hlavním účelem této bakalářské práce byla analýza rozdělení hospodářského výsledku 2009 v obchodní společnosti RECPROJEKT s. r. o. Pro objasnění této problematiky bylo nezbytné připomenout základní hesla a vysvětlit nové teoretické pojmy, popsat, jakým způsobem je dosaženo hospodářského výsledku ve společnosti, na jakém principu vypořádání hospodářského výsledku (zisku či ztráty) funguje a následně tyto teoretické znalosti použít v praxi.

Zpracované téma bakalářské práce „**Rozdělení HV v různých právních formách podnikání**“ je poměrně širokým pojmem, tudíž i teoretická část je popsána ze širokého spektra.

V první kapitole jsou zmíněny základní pojmy typu „podnik“, „podnikatel“, „podnikání“ a „živnost“. V dalších jsou charakterizovány právní formy podnikání v České republice podle platné české legislativy a následně blíže specifikovány jednotlivé obchodní společnosti společně s jejich výhodami a nevýhodami (přílohou). Na tyto pojmy je navázáno teorií hospodářského výsledku a s ním souvisejících nákladů a výnosů. Poté je podrobněji popsán způsob, jakým dochází k přeměně účetního hospodářského výsledku na daňový základ a následný výpočet DPPO, ale obzvláště konečné vypořádání v jednotlivých obchodních společnostech.

Praktická část této bakalářské práce je věnována problematice hospodářského výsledku 2009 mikropodniku RECPROJEKT, která je společností s ručením omezeným. Potvrdilo se, že při relativně jednoduchém vypořádání HV podnik dodržuje veškerá pravidla stanovená ZoDP i ObchZ a vystupuje na trhu jako solidní obchodní společnost, která by mohla být vzorným příkladem. Společník zde působí dojemem „ryby ve vodě“, tudíž ví, jaké slasti a strasti podnikání obnáší. Nadále vytváření rezervního fondu (i přestože bylo docíleno minimální hranice stanovené ObchZ již předněkolika lety), který jakýmsi způsobem zabezpečuje tuto společnost při vzniku ztráty, by mohlo být ztvrzením a odshouhlasením nápadu či doporučením do budoucna.

Závěrem mohu usoudit a konstatovat, že cíl této bakalářské práce byl splněn. Podařilo se analyzovat hospodářský výsledek roku 2009 společnosti RECPROJEKT s. r. o. Způsob jeho dosažení a rozdělení je zcela korektní, v souladu se zákony a v přiměřených nárocích jediného společníka společnosti.

Seznam použité literatury

- (1) *Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů*
- (2) *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů*
- (3) *Zákon č. 568/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů*
- (4) BUCHTA, M., *Manažerská ekonomika*, 2. vyd., přeprac. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002. 131 str. ISBN 80-7194-443-2
- (5) BUCHTA, M.: *Manažerská ekonomika 2. díl*, Pardubice : Univerzita Pardubice, 2002. 158 str. ISBN 80-7194-478-5
- (6) SYNEK, M., *Manažerská ekonomika*, Praha : Grada, 2007. 455 str. ISBN 80-7169-211-5
- (7) MULLEROVÁ, L., VOMÁČKOVÁ. H., JINDROVÁ B., *Účetnictví obchodních firem*, Praha : VŠE, 1995. 103 str. ISBN 80-7079-617-0
- (8) KOVANICOVÁ, D., *Abeceda účetních znalostí pro každého*, 11. aktualiz. vyd., Praha : Polygon, 2001. str. 414. ISBN 80-7273-036-3
- (9) ILLLETŠKO, K., DĚRGEL, M., *Daňová přiznání za rok 2008*, Český Těšín: Poradce, 2009. str. 113. ISBN 978-80-7365-313-2
- (10) Osobní vypracované maturitní otázky z účetnictví
- (11) DUŠKOVÁ, M., KOLKOVÁ, V., *Zvláštnosti účtování v různých formách podnikání*, Praha : EUROUNION, s. r. o., 1997, str. 266. ISBN 80-85858-53-3
- (12) WOOD´S F., *Business accounting 2*, 6. vyd., Londýn : PITMAN PUBLISHING, 1993, str. 608. ISBN 0-273-03914-8

Internetové zdroje

- (13) INFO.MFCR.CZ *Výpis dat Obchodního rejstříku v ARES* [online]. c2011 [cit. 2011-02-18]. Dostupný z WWW: < http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ares/darv_or.cgi?ico=26014327&jazyk=cz&xml=1>.
- (14) RECPROJEKT.CZ *Úvod* [online]. [cit. 2011-02-18]. Dostupný z WWW: <<http://recprojekt.cz>>.

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Klasické schéma orgánů akciové společnosti	16
Obrázek 2 - Účetní členění nákladů a výnosů (upravená tabulka)	20
Obrázek 3 - Rozdělení nákladů podle závislosti na změnách objemu výroby	21
Obrázek 4 - Průběh fixních a variabilních nákladů	22
Obrázek 5 - Ověřený výpis z Obchodního rejstříku společnosti RECPROJEKT s. r. o.	30

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Vzájemné ovlivnění účetnictví a daňového systému	27
Tabulka 2 - Reference RECPROJEKT s. r. o.	31
Tabulka 3 - Transformace účetního HV 2009 na daňový základ	34
Tabulka 4 - Rozdělení ZISKU roku 2009.....	36
Tabulka 5 - Vypořádání HV 2005 – 2009	38
Tabulka 6 - Zaúčtování vypořádání zisku 2009.....	39
Tabulka 7 - Případný návrh na zvýšení ZK o zisk.....	40
Tabulka 8 - Zaúčtování vypořádání případné ztráty	41

Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj disponibilního zisku od r. 2005	36
Graf 2 - Rozdělení zisku 2009	37
Graf 3 - Vypořádání HV 2005 – 2009	38

Seznam zkratk

ObchZ	obchodní zákoník
FO	fyzická osoba
PO	právnícká osoba
ZK	základní kapitál
RF	rezervní fond
OR	obchodní rejstřík
ČNB	česká národní banka
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
HV	hospodářský výsledek
DPPO	daň z příjmů právnických osob
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
ZoDP	zákon o daních z příjmů
INT	interní (vnitřní) účetní doklad
RD	rodinné domy
OV	odpadní vody

Přílohy

Seznam příloh

Příloha A – Výhody a nevýhody obchodních společností.....	47
Příloha B – Organizační struktura národního hospodářství za ekonomické subjekty podle právních forem v územním členění k 31. 12. 2009.....	48
Příloha C – Organizační struktura národního hospodářství za statistické jednotky typu podnik podle vybraných právních forem v územním členění k 31. 12. 2009.....	49

Příloha A – Výhody a nevýhody obchodních společností

OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI				
	Veřejná obchodní společnost	Komanditní společnost	Společnost s ručením omezeným	Akciová společnost
VÝHODY	solidnost a priorita, rovná práva všech společníků	zákaz konkurence pouze pro komplementáře	omezené ručení společníků	akcionář neručí za závazky společnosti
	k obchodnímu vedení společnosti je oprávněn každý společník	k obchodnímu vedení jsou oprávněni pouze komplementáři	vklad lze splatit v době 5 let (před zápisem do OR splaceno min. 30 % každého vkladu)	vyšoká důvěryhodnost
	není potřeba žádný ZK	není stanoven ZK, pouze minimální výše vkladu komanditisty, tj. 5.000 Kč	možnost vložení i nepeněžitého vkladu	
	společník může bez obtíží ze společnosti vystoupit	minimální administrativní náročnost	zákaz konkurence pro jednatele	dobrý přístup ke kapitálu
	zisk je rozdělován rovným dílem mezi společníky	osobní ručení komplementářů	nutný počáteční kapitál	vyšoký počáteční kapitál
	zisk v. o. s. nepodléhá dani z příjmů právnických osob	ke změně společenské smlouvy je zapotřebí souhlasu všech společníků	menší důvěryhodnost společnosti v očích obchodních partnerů	nelze založit jednou FO
NEVÝHODY	osobní ručení společníků za závazky společnosti	osobní ručení komplementářů	administrativně náročnější na založení	administrativně náročné
	nelze být založena pouze jednou osobou	2 části zisku: pro komplementáře (DPFO), pro komanditisty (DPPO i DPFO)	podíl na zisku je zdaněn dvakrát	velmi komplikovaná a omezující právní úprava

[Zdroj: vlastní zpracování]

Příloha B – Organizační struktura národního hospodářství za ekonomické subjekty podle právních forem v územním členění k 31. 12. 2009

Ekonomické subjekty									
z toho vybrané právní formy podnikání									
Území	Registrované jednotky celkem	soukromí podnikatelé podnikající podle živnostenského zákona		soukromí podnikatelé podnikající podle jiného než živnostenského zákona		obchodní společnosti		družstva	státní podniky
		celkem	z toho zapsaní v OR	zemědělců podnikatelé FO	ostatní	celkem	z toho a. s.		
Hlavní město Praha	488 307	279 692	3 908	601	16 487	126 280	10 543	6 183	116
Jihočeský kraj	151 993	110 216	668	3 699	6 819	13 645	793	706	14
Jihomoravský kraj	275 189	192 875	1 924	4 047	11 025	39 007	2 790	2 013	58
Karlovarský kraj	80 979	56 872	608	540	2 448	8 226	294	154	18
Královéhradecký kraj	129 399	96 886	785	2 332	4 890	11 284	793	588	27
Liberecký kraj	114 990	87 492	863	1 267	3 780	10 099	494	423	19
Moravskoslezský kraj	241 103	182 369	1 158	2 295	10 259	23 188	2 029	1 606	26
Olomoucký kraj	133 275	102 263	526	1 835	5 250	10 852	762	607	16
Parubický kraj	109 449	81 069	749	1 941	4 588	9 189	587	460	18
Plzeňský kraj	140 383	96 425	832	2 559	4 912	12 986	687	504	13
Středočeský kraj	298 099	220 240	2 207	4 577	9 305	27 488	1 418	1 042	39
Ústecký kraj	174 621	127 147	1 699	1 917	7 481	16 373	877	493	35
Vysočina	100 954	73 236	447	3 404	4 545	7 378	442	554	7
Zlínský kraj	131 870	100 588	673	1 849	5 279	13 105	803	303	14
ČESKÁ REPUBLIKA	2 570 611	1 806 370	17 047	32 863	97 068	329 100	23 312	15 636	420

[Zdroj: www.czso.cz, vlastní přepracování]

Příloha C – Organizační struktura národního hospodářství za statistické jednotky typu podnik podle vybraných právních forem v územním členění k 31. 12. 2009

Statistické jednotky typu podnik									
z toho vybrané právní formy podnikání									
Území	Registované jednotky celkem	soukromí podnikatelé podnikající podle živnostenského zákona		soukromí podnikatelé podnikající podle jiného než živnostenského zákona		obchodní společnosti		družstva	státní podniky
		celkem	z toho zapsaní v OR	v tom		celkem	z toho a. s.		
				zemědělsí podnikatelé FO	ostatní				
Hlavní město Praha	254 168	141 936	1 757	501	11 853	74 350	7 345	4 207	70
Jihočeský kraj	82 088	56 649	410	3 178	4 572	9 958	655	601	9
Jihomoravský kraj	149 294	100 337	1 015	3 438	7 121	26 151	2 006	1 308	37
Karlovarský kraj	37 689	25 722	265	465	1 582	4 798	224	83	3
Královéhradecký kraj	71 265	52 340	403	2 082	3 034	8 256	625	452	15
Liberecký kraj	55 873	41 285	403	1 067	2 142	6 675	368	241	11
Moravskoslezský kraj	121 427	88 412	613	1 936	6 211	16 540	1 308	921	12
Olomoucký kraj	69 044	50 967	288	1 572	3 425	8 068	630	382	10
Pardubický kraj	59 086	42 964	389	1 687	2 693	6 848	502	353	12
Plzeňský kraj	72 337	47 912	411	2 178	3 202	9 100	555	357	3
Středočeský kraj	161 649	118 344	1 048	4 052	6 003	19 274	1 122	713	21
Ústecký kraj	83 920	59 083	804	1 623	4 017	10 109	664	332	20
Vysočina	57 802	40 103	248	2 954	3 007	5 551	410	447	6
Zlínský kraj	70 543	51 865	313	1 524	3 309	9 210	643	230	8
ČESKÁ REPUBLIKA	1 346 185	917 919	8 367	28 257	62 171	214 888	17 057	10 627	237

[Zdroj: www.czso.cz, vlastní zpracování]